

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

Badvattenprofilen grundar sig på badvattendirektivet 2006/7/EG. Badvattendirektivet är antaget på Åland genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakningen i fråga om vattnet vid allmänna badstränder (FFS 177/2008)¹⁾. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förväntar sig att Gröna uddens badstrand besöks av ett stort antal badande. Utöver detta kompletterar hälsoskyddslagen (FFS 763/1994)²⁾ samt konsument säkerhetslagen (FFS 920/2011)³⁾ den allmänna tillsynen av badstränder.

Bestämmelserna i badvattendirektivet och social- och hälsovårdsministeriets förordning (FFS 177/2008) fastställer att det ska uppgöras en badvattenprofil till 1.3.2011. Badvattenprofilen ska beskriva

- källan till möjliga föroreningar och utvärdera sannolikheten
- förekomsten och sannolikheten för blågrönalger och makroalgers uppkomst
- källan till kortvariga föroreningar och utvärdera sannolikheten samt undersöka orsakerna till dem
- samt badvattnets kvalitet på badstranden

i badvattnet och andra angränsande ytvatten till badstranden.

Utöver kraven i badvattenprofilen ingår även information om badstrandens utrustningsnivå, service, underhåll och användningsmöjligheter eftersom denna typ av upplysningar intresserar användarna. Badvattenprofilen beaktar de mikrobiologiska kvaliteterna, blågrönalger och sensoriska bedömningen sedan 2008.

På Åland fanns 2020 nio badstränder som uppfyllde FFS 177/2008; Bamböle (Finström), Bovik (Hammarland), Degersand (Eckerö), Gröna Udden (Mariehamn), Käringsund (Eckerö), Lilla Holmen (Mariehamn), Mariebad (Mariehamn), Nabben (Mariehamn) och Västerviken (Saltvik).

1) Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 6 punkten i landskapsförordning (2016:88) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

2) Gäller på Åland genom 1 § i landskapslag (2016:84) om tillämpning på Åland av hälsoskyddslagen.

3) Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 1 punkten i landskapslag (1998:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsument säkerhet (ÅFS 2016:27).

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

INLEDNING

1. KONTAKTUPPGIFTER

1.1 Badstrandens ägare och kontaktuppgifter	Mariehamns Stad/Tekniska verk Elverksgatan 1, 22 101 Mariehamn Tfn 018-531 572 (Stefan Nordas) Tfn 018-531 599 (journummer) foramn.efternamn@mariehamn.ax www.mariehamn.ax
1.2 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	Gröna uddens camping Östernäsvägen, 22 100 Mariehamn Tfn 018-21 121 (campingen) gronaudden@aland.net
1.3 Myndighet som övervakar badstranden och kontaktuppgifter	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) Norrågatan 17, 22 100 Mariehamn Tfn 018-528 600 (kansli), 0457-313 5839 (miljöskyddsinspektör Magnus Eriksson) foramn.efternamn@amhm.ax www.amhm.ax
1.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	ÅMHM Laboratoriet Sundblomsvägen 31, AX-22 150 Jomala Tfn 018-32 880 laboratoriet@amhm.ax
1.5 Vatten- och avloppsverket och kontaktuppgifter	Mariehamns stad/Tekniska verk/VA-verket Elverksgatan 1, AX-22 101 Mariehamn Tfn 018-018-531 530 (VA-chef) Jouni Huhtala Tfn 018-531 599 (journummer) foramn.efternamn@mariehamn.ax www.mariehamn.ax

2.GEOGRAFISK PLACERING

2.1 Badstrandens namn	Gröna udden
2.2 Badstrandens kortnamn	Gröna udden
2.3 Badstrandens ID nummer	F1166478003
2.4 Adress	Östernäsvägen, Mariehamn
2.5 Koordinater	N 60°09' 20.00' Ö19°95' 43.00'
2.6 Karta	http://maps.google.fi/maps/ms?hl=sv&gl=fi&ie=UTF8&msa=0&msid=209194561173283657777.00049c74f37599b8ecee9&ll=60.177038,19.80835&spn=0.492417,0.933838&t=h&z=10&iwloc=00049c7a104451629c2ae
2.7 Fotografier	Gröna uddens badstrand, xx.xx.2011 Gröna uddens badstrand, xx.xx.2011

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

3. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN

3.1 Typ av vatten	Hav
3.2 Typ av strand	Gröna uddens badstrand har en ca 130 m lång och mellan 40-50 m bred sandstrand. Ytan ovanför sandstranden är gräs och trädbevuxen. Parkering finns norr om campingområdet. Badstranden är godkänd av hälsonämnden den 25.09.1997.
3.3 Beskrivning av närmiljön och strandzoner	Badstranden ingår i ett campingområde. Söder om badstranden finns ett båtvarv. På sommaren kan båttrafiken till och från Östra hamnen, som passerar utanför det avgränsade badområdet, tidvis vara omfattande.
3.4 Vattendjup och strömmar	På simområdet blir vattendjupet stegvis djupare, för att ca 50 meter ut från strandkanten vara 1,5 meter djupt. Simområdet är utmärkt med bojar ut mot båtfarleden utanför. Det har förekommit lergropar i simområdet under badsäsongen. Vattendjupet varierar på årsbasis som mest ca 2 m. Under badsäsongen varierar vattendjupet med maximalt ca 1 m. I vattnet finns inte strömmar som inverkar på badarnas säkerhet. Den dominerande vindriktningen under badsäsongen är sydlig. Svallvågor från fritidsbåtar kan ibland orsaka höga vågor.
3.5 Badstrandens botten	Simområdets botten består till största delen av sand och övergår i lera längre ut. Dykare undersöker simområdets botten varje år innan badsäsongen inleds.
3.6 Badstrandens utrustningsnivå	Följande utrustning finns på badstranden under badsäsong: <ul style="list-style-type: none"> - omklädningsrum dam/herr öppet mellan kl.10-18 - bastu att hyra - 2 st toaletter - anslagstavla - 1 st avfallskärl - 2 st livräddningsbojar - 1 st livbåt - 1 st utomhusdusch <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Volleybollplan - Café & kiosk - Lekplats för barn - Camping - Minigolf
3.7 Badarnas antal (uppskattning)	Badarnas mängd varierar mellan 0 – 1000 per dag. Den livligaste tidpunkten på dagen infaller mellan kl. 12 – 16:00. På stranden finns dock badare från tidig morgon till sen kväll.
3.8 Badstrandsövervakning	Det finns ingen ordnad badstrandsövervakning

4. BESKRIVNING AV VATTENOMRÅDET

4.1 Havsområde	Östersjön
4.2 Vattenområde	Gröna uddens badstrand hör till Ålands havs inre skärgård. Placerad på östra sidan av Mariehamn i Slemmern.
4.3 Vattenvårds-Område	Åland Island Kod för vattenområdet: FIWDA
4.4 Ytvattnets egenskaper	Åland är omslutet av hav. Söder om finns Östersjön, öster om Skärgårdshavet, väster om Ålands hav och norr om Bottenhavet. Havsvattnet är bräckt med en salthalt på ca 5-6 promille. De långsiktiga trenderna för siktdjupet visar på minskat siktdjup samtidigt som klorofyll-a halterna har ökat.

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

4.5 Ytvattnets Kvalitet	Överlag klassificeras kustvatten på Åland som måttliga. I inner- och mellanskärgården finns kustvattenområden som klassificeras som otillfredsställande och dåliga. Klassificeringen av vattnets ekologiska status utgår från biologiska och kemisk-fysikaliska kvalitetsfaktorer. Huvudsaklig påverkan av ytvattnet härstammar från fiskodling, jordbruk, naturlig avrinning och bosättning.
-------------------------	---

5. BADVATTENKVALITET

5.1 Provtagningspunkt för uppföljning av badvattenkvalitet	<p>Provtagningspunkten för uppföljning av badvattenkvaliteten finns vid bryggan där det finns flest badare. Provet tas från bryggan. Provtagningsplatsen är utritad på bifogad karta.</p> <p>Badvattenprover har tagits från samma provtagningsplats sedan år 2008 och delvis även tidigare.</p>																																																																																																									
5.2 Provtagningsfrekvens	<p>Provtagningsfrekvensen är enligt nuvarande lagstiftning fyra prover per säsong. Det första provet tas ungefär två veckor förrän badsäsongen inleds och den resterande delen tas med jämna mellanrum under badsäsongen (15.6–31.8).</p> <p>Förnyade prover har tagits ifall badvattenkvaliteten har varit dålig. Det har under perioden 2016-2019 inte tagits förnyade prover.</p> <p>En kontrollplan sammanställs innan badsäsongen inleds. I kontrollplanen antecknas alla provtagningsdatum. Provet bör tas senast inom fyra dagar från det förutbestämda datumet.</p>																																																																																																									
5.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvalitet	Det har inte förekommit några sensoriska anmärkningar på badstranden.																																																																																																									
5.4 Badvattenresultat från tidigare badsäsonger	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Provtagningsdatum</th> <th>Kvalitet</th> <th>Temperatur +°C</th> <th>Enterokocker cfu/100ml</th> <th><i>Escherichia coli</i> cfu/100ml</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="5">2019</td> </tr> <tr> <td>6.6.2019</td> <td>Utmärkt</td> <td>16</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td>26.6.2019</td> <td>Utmärkt</td> <td>17</td> <td><10</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>24.7.2019</td> <td>Utmärkt</td> <td>20</td> <td><10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>14.8.2019</td> <td>Utmärkt</td> <td>16</td> <td><10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="5">2018</td> </tr> <tr> <td>30.5.2018</td> <td>Utmärkt</td> <td>17</td> <td><10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>27.6.2018</td> <td>Utmärkt</td> <td>15</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td>25.7.2018</td> <td>Utmärkt</td> <td>22</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td>15.8.2018</td> <td>Utmärkt</td> <td>18</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td colspan="5">2017</td> </tr> <tr> <td>31.5.2017</td> <td>Utmärkt</td> <td>9</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td>28.6.2017</td> <td>Utmärkt</td> <td>11</td> <td><10</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>26.7.2017</td> <td>Utmärkt</td> <td>14</td> <td><10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>16.8.2017</td> <td>Utmärkt</td> <td>18</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td colspan="5">2016</td> </tr> <tr> <td>01.06.2016</td> <td>Utmärkt</td> <td>17</td> <td><10</td> <td><10</td> </tr> <tr> <td>20.06.2016</td> <td>Utmärkt</td> <td>15</td> <td><10</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>18.07.2016</td> <td>Utmärkt</td> <td>19</td> <td>10</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td>15.08.2016</td> <td>Utmärkt</td> <td>16</td> <td><10</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är; 200 cfu/100ml för enterokocker 500 cfu/100ml för <i>Escherichia coli</i></p>	Provtagningsdatum	Kvalitet	Temperatur +°C	Enterokocker cfu/100ml	<i>Escherichia coli</i> cfu/100ml	2019					6.6.2019	Utmärkt	16	<10	<10	26.6.2019	Utmärkt	17	<10	20	24.7.2019	Utmärkt	20	<10	10	14.8.2019	Utmärkt	16	<10	10	2018					30.5.2018	Utmärkt	17	<10	10	27.6.2018	Utmärkt	15	<10	<10	25.7.2018	Utmärkt	22	<10	<10	15.8.2018	Utmärkt	18	<10	<10	2017					31.5.2017	Utmärkt	9	<10	<10	28.6.2017	Utmärkt	11	<10	40	26.7.2017	Utmärkt	14	<10	10	16.8.2017	Utmärkt	18	<10	<10	2016					01.06.2016	Utmärkt	17	<10	<10	20.06.2016	Utmärkt	15	<10	42	18.07.2016	Utmärkt	19	10	140	15.08.2016	Utmärkt	16	<10	10
Provtagningsdatum	Kvalitet	Temperatur +°C	Enterokocker cfu/100ml	<i>Escherichia coli</i> cfu/100ml																																																																																																						
2019																																																																																																										
6.6.2019	Utmärkt	16	<10	<10																																																																																																						
26.6.2019	Utmärkt	17	<10	20																																																																																																						
24.7.2019	Utmärkt	20	<10	10																																																																																																						
14.8.2019	Utmärkt	16	<10	10																																																																																																						
2018																																																																																																										
30.5.2018	Utmärkt	17	<10	10																																																																																																						
27.6.2018	Utmärkt	15	<10	<10																																																																																																						
25.7.2018	Utmärkt	22	<10	<10																																																																																																						
15.8.2018	Utmärkt	18	<10	<10																																																																																																						
2017																																																																																																										
31.5.2017	Utmärkt	9	<10	<10																																																																																																						
28.6.2017	Utmärkt	11	<10	40																																																																																																						
26.7.2017	Utmärkt	14	<10	10																																																																																																						
16.8.2017	Utmärkt	18	<10	<10																																																																																																						
2016																																																																																																										
01.06.2016	Utmärkt	17	<10	<10																																																																																																						
20.06.2016	Utmärkt	15	<10	42																																																																																																						
18.07.2016	Utmärkt	19	10	140																																																																																																						
15.08.2016	Utmärkt	16	<10	10																																																																																																						

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

5.4.1 Klassificering av badvatten från tidigare badsäsonger	Badvattnet på Gröna uddens badstrand klassificeras som UTMÄRKT . Klassificeringen baseras på provtagningen utförd under perioden 2016-2019. Badvattnet klassificeras enligt indelningen utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig. Gränsvärdet för utmärkt baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyra års perioden; 100 cfu/100ml för enterokocker 250 cfu/100ml för <i>Escherichia coli</i>
5.4.2 Iakttagelser från tidigare badsäsonger	Badvattenkvaliteten har från 2008 och framåt varit utmärkt under badsäsongen. I badvattenområdet finns lergropar, dessa har åtgärdats inför sommaren 2011.
5.5 Förekomst av cyanobakterier	Det kan förekomma cyanobakterier i slutet på sommaren vid varmt och lugnt väder.
5.5.1 Iakttagelser av cyanobakterier tidigare badsäsonger	På skalan 0-3 uppvisade badstranden: Den 18.07.2016 1. Den 26.6, 24.7 & 14.8 2019 1. Den 15.08.2016 1. Den 25.07.2018 1. Den 15.08.2018 1.
5.5.2 Bedömning av under vilka förhållanden cyanobakterier förekommer	Cyanobakterier kan förekomma på Åland från mitten av juli till mitten av augusti när det är varmt och stilla väder. Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0-3 gradig skala; 0 = Inga cyanobakterier 1 = Lite cyanobakterier 2 = Rikligt med cyanobakterier 3 = Mycket rikligt med cyanobakterier
5.5.3 Art- och toxinundersökningar	Det har inte utförts någon art eller toxinundersökning av badstrandens badvatten.
5.6 Sannolikhet för skadlig tillväxt av makroalger och/eller växtplankton	Det har inte förekommit några skadliga tillväxter av makroalger.
5.7 Inverkan av väderförhållanden på badvattenkvaliteten	Temperaturen, vindens och regnens inverkan på badvattnet har inte kartlagts speciellt. Vi kan konstatera att det vid varmt och stilla väder uppstår blomningar av cyanobakterier. Dessutom har det konstaterats att vattenkvaliteten vid intensiva skyfall på sommaren påverkar bakteriehalten i badvattnet negativt.

6. FÖRORENINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE

6.1 Avloppsbehandlingssystem	Gröna uddens camping har en liten pumpstation, för några toaletter som kan brädda norr om badstranden.
6.2 Dagvattensystem	Vid båtvarvet söder om badstranden kommer dagvatten ut från området Storgärdan, detta borde inte kunna påverka badvattenkvaliteten på badstranden.
6.3 Annat ytvatten	I närheten av badstranden finns inga andra ytvatten
6.4 Jordbruk	I närheten av badstranden finns inget jordbruk
6.5 Industri	I närheten av badstranden finns ingen industri
6.6 Hamnar, båt-, landsvägs-, och järnvägstrafik	Under sommarsäsongen är det livlig båttrafik på Slemmern
6.7 Djur och fåglar	Det finns iakttagelser av gäss på badstranden. Husdjur är förbjudna på stranden.
6.8 Andra föroreningskällor	Det finns inga andra kända föroreningskällor.

BADVATTENPROFIL FÖR
GRÖNA UDDENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

7. KORTVARIGA FÖRORENINGSSITUATIONER

7.1 Bedömning av eventuella kortvariga situationer	Kortvariga föroreningar vid badstränder som koncept har tillkommit genom antagandet av det nya badvattendirektivet. Det innebär kortare tids avvikelse genom förorening som inte kommer att påverka badvattenkvaliteten längre än tre dagar. Exempel på sådana är bräddning från avlopp eller dagvattenledningar.
7.2 Förvaltningsåtgärder som tidigare vidtagits	Det har inte vidtagits förvaltningsåtgärder.
7.3 Ansvarsfördelning vid kortvariga föroreningsituationer	ÅMHM tar extra prover och sätter upp skyltar som information till de badande. ÅMHM meddelar ägaren och för en diskussion om vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas för att minimera uppkomsten av förorening.

8. TIDPUNKT FÖR UPPGÖRANDE OCH UPPDATERING AV BADVATTENPROFILEN

8.1 Tidpunkt för uppgörande av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har upprättats den 1 mars 2011.
8.2 Tidpunkt för uppdatering av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har reviderats den 20 maj 2020.